

реальним і потенційним загрозам, а також демографічному й економічному становищу країни. Інформаційна безпека є невід'ємною складовою кожної зі сфер забезпечення національної безпеки. Водночас інформаційна безпека є важливою самостійною сферою забезпечення національної безпеки [4].

Доктрина інформаційної безпеки України проголошує офіційні погляди на мету, завдання, принципи та основні напрями забезпечення інформаційної безпеки держави.

Забезпечення інформаційної безпеки України ґрунтується на принципах, зокрема: свободи створення, збирання, зберігання, використання та поширення інформації; забезпечення достовірності, повноти та неупередженості інформації; обмеження доступу до інформації виключно на підставі закону; пріоритетності національного інформаційного продукту.

IV. Висновки. Інформаційна безпека відіграє суттєву роль в забезпеченні життєво важливих інтересів будь-якої країни. Метою забезпечення інформаційної безпеки в Україні є створення розгалуженого та захищеного інформаційного простору, захист національних інтересів України в умовах формування світових інформаційних мереж, захист економічного потенціалу держави від незаконного використання інформаційних ресурсів, реалізація прав громадян, установ та держави на отримання, поширення та використання інформації.

Підводячи підсумок, можна стверджувати, що інформаційна безпека передбачає можливість безперешкодної реалізації суспільством і окремими його членами своїх конституційних прав, пов'язаних з можливістю вільного одержання, створення й розповсюдження інформації. Поняття інформаційної безпеки держави слід також розглядати у контексті забезпечення безпечних умов існування інформаційних технологій, які включають питання захисту інформації, як такої інформаційної інфраструктури держави, інформаційного ринку та створення безпечних умов існування і розвитку інформаційних процесів.

Першочергові заходи щодо забезпечення інформаційної безпеки України повинні включати: правове забезпечення інформаційної безпеки, а також механізмів їх введення в дію; науково-технічне забезпечення інформаційної безпеки України; розробку і створення організаційної структури системи інформаційної безпеки України; створення вітчизняної системи сертифікації технічних і програмних засобів інформатизації на відповідність вимогам інформаційної безпеки (організаційне забезпечення); забезпечення реальних потреб системи інформаційної безпеки в кадрах, матеріально-технічних і фінансових коштах (ресурсне забезпечення).

Література

1. Кириленко М.Л. Формування інформаційного простору у сучасних умовах // Інвестиції : практика та досвід. - 2007. - № 16. - С. 40-43.
2. <http://ua.textreferat.com/referat-7471-1.html>
3. <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=2463>
4. <http://www.crime-research.ru/library/Shamray.htm>
5. <http://www.rbc.ua/ukr/newsline/show/>
6. <http://www.viche.info/journal/598/>

ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА В УКРАЇНІ

Грох Н. В.

Науковий керівник: Матвієнко О. Л., асистент

У статті розглядаються й аналізуються основні характеристики, переваги та недоліки дистанційної освіти, а також прогнозуються перспективи її розвитку в сучасній Україні.

Ключові слова: Інтернет, дистанційне навчання, інформаційні технології, форма навчання.

Вступ. Початок XXI століття характеризується такими тенденціями в світі, як інформатизація, глобалізація, перехід до інформаційного суспільства тощо. Ці тенденції не минули жодної сфери суспільного життя і зробили свій важливий внесок в його подальший розвиток. Головним чином це стосується сфери освіти, тому що з поширенням інформатизації, якісним удосконаленням інформаційно-комунікаційних технологій освітяни всього світу почали широко і активно впроваджувати ці технології в навчання. І вже на самому початку використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчанні стало зрозуміло, що це може стати шляхом до вирішення багатьох проблем в галузі освіти та її підняття на новий якісний рівень.

Перед нашою державою стоїть важливе завдання інтегрувати свою систему вищої освіти в сучасний освітній простір, який передбачає дистанційну форму навчання. У наказі міністра освіти і науки України від 20 грудня 2000 р., яким затверджується «Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні» поняття дистанційна освіта визначається як форма навчання, рівноцінна з очною, вечірньою, заочною та екстернатом, що реалізується, в основному, за технологіями дистанційного навчання[2].

Постановка завдання. Метою статті є дослідження розвитку дистанційної освіти в Україні, вивчення основних її характеристик і рис, проблем впровадження та перспектив розвитку.

Результати дослідження. На сьогодні, не існує єдиного визначення дистанційного навчання. Скоріше, існує багато підходів до визначення даного терміна. Саме поняття "дистанційне навчання" було сформульоване такими вченими, як М. Томпсон, М. Мур, А. Кларк, і Д. Кіган. Кожен з цих авторів підкреслював окремий аспект цього методу. Та лише Десмонд Кіган зробив спробу поєднати більшість визначень і на цій основі сформулював такі важливі особливості та характеристики дистанційного навчання:

- поділ викладача та учня в часі або просторі, або ж і в часі, і в просторі одночасно;
- визнання навчальним закладом: процес навчання визнається або сертифікується якою-небудь освітньою установою або організацією.
- використання значної кількості технічних засобів (друкарських, аудіо- та відеозаписів або комп'ютерів), що об'єднує вчителів та учнів і забезпечує донесення змісту навчального курсу до користувача;
- використання специфічних учбових програм та матеріалів.
- можливість очних зустрічей для проведення тьюторіалів (семінарів з особистим викладачем), взаємодії учнів один з одним, занять у бібліотеках, проведення лабораторних або практичних сесій;
- майже повна відсутність постійних навчальних груп протягом усього навчального процесу [3, с. 41-51].

Дистанційна освіта має ряд привабливих рис, серед яких можна виділити наступні:

Гнучкість: учні, студенти, слухачі, що одержують дистанційну освіту, в основному, не відвідують регулярних занять, а навчаються у зручній для себе час та у зручному місці.

Модульність: в основу програми дистанційної освіти покладається модульний принцип; кожний окремий курс створює цілісне уявлення про окрему предметну область, що дозволяє з набору незалежних курсів-модулів сформувати навчальну програму, що відповідає індивідуальним чи груповим потребам.

Паралельність: навчання здійснюється одночасно з професійною діяльністю (або з навчанням за іншим напрямком), тобто без відриву від виробництва або іншого виду діяльності.

Економічність: ефективне використання навчальних площ та технічних засобів, концентроване та уніфіковане подання інформації, використання і розвиток комп'ютерного моделювання повинні привести до зниження витрат на підготовку фахівців.

Технологічність: використання в навчальному процесі нових досягнень інформаційних технологій, які сприяють входженню людини у світовий інформаційний простір.

Соціальна рівність: рівні можливості одержання освіти незалежно від місця проживання, стану здоров'я і соціального статусу.

Інтернаціональність: можливість одержати освіту в навчальних закладах іноземних держав, не виїжджаючи зі своєї країни, та надавати освітні послуги іноземним громадянам і співвітчизникам, що проживають за кордоном.

Нова роль викладача: дистанційна освіта розширює і оновлює роль викладача, робить його наставником-консультантом, який повинен координувати пізнавальний процес, постійно удосконалювати ті курси, які він викладає, підвищувати творчу активність і кваліфікацію відповідно до нововведень та інновацій.

Якість: якість дистанційної освіти не поступається якості очної форми навчання, оскільки для підготовки дидактичних засобів залучається найкращий професорсько-викладацький склад і використовуються найсучасніші навчально-методичні матеріали; передбачається введення спеціалізованого контролю якості дистанційної освіти та її відповідності освітнім стандартам [5, с. 70-74].

Зазначені риси дистанційної освіти чітко характеризують її позитивні сторони та вказують на відповідні зміни у процесі навчання. Розвиток дистанційної освіти в Україні розпочався значно пізніше, ніж у країнах Західної Європи. Це зумовлено, передовсім, низьким рівнем інформатизації українського суспільства (далеко не всі мають комп'ютер, доступ до всевітньої мережі та володіють необхідними навичками роботи), а також відсутністю спеціалізованих методик дистанційного навчання [4, с. 45].

Незважаючи на досить об'ємний перелік позитивних якостей дистанційної освіти, як і в будь-якій іншій формі навчання, в ній можна виділити кілька недоліків. Перш за все це недостатній безпосередній контакт між персональним викладачем (тьютором) та дистанційним студентом через надзвичайну професійну завантаженість вітчизняних педагогів. Студенти закордонних дистанційних курсів можуть отримувати відповіді на свої листи вже через кілька годин, оскільки викладачів в країнах зі значним досвідом впровадження дистанційної освіти набагато більше, ніж студентів. На жаль, в Україні склалася протилежна ситуація - бажаючих отримати дистанційну освіту у нас багато, а досвідчених викладачів, знайомих з новітніми технологіями дистанційного спілкування, обмаль.

Також, однією з гострих проблем дистанційної освіти є її недостатнє фінансування. В умовах ринкової економіки навчальні заклади дистанційної освіти здебільшого знаходяться на самофінансуванні, самостійно вирішують питання навчально-методичного забезпечення та інші. Значною допомогою в запровадженні нової технології навчання для вищих навчальних закладів України є те, що вони беруть участь у різноманітних міжнародних проектах, співпрацюють із спорідненими вітчизняними та закордонними навчальними закладами, які також зайняті проблемою застосування нових методів і технологій у своїх навчальних закладах. Ще одним способом поліпшення матеріально-технічної бази вищих навчальних закладів для запровадження дистанційної освіти є їх кооперування з іншими навчальними закладами і фірмами. Значну користь дало б також стимулювання державою спонсорської діяльності вітчизняних і зарубіжних фірм в Україні для оснащення навчальних закладів сучасним обладнанням, лініями зв'язку [1].

Загалом, дистанційна освіта в Україні не відповідає вимогам, що ставляться до інформаційного

суспільства і не забезпечує повноцінного входження України в міжнародний освітній простір.

Щоб система дистанційного навчання зайняла гідне місце в системі освіти України, потрібно, передовсім, створити глобальну комп'ютерну мережу освіти й науки, оскільки саме комп'ютер дає змогу отримувати навчальний матеріал, є водночас і бібліотекою, і центром довідкової інформації, і комунікативним центром, що робить його одним з учасників реалізації програми безперервної освіти в Україні.

Основними завданнями сучасного етапу розвитку системи дистанційної освіти в Україні є:

- усвідомлення керівниками освіти, органами управління, професорсько-викладацьким складом і широкою педагогічною спільнотою доцільності, необхідності та можливості впровадження дистанційного навчання у вітчизняну освіту;

- розробка навчально-методичних комплексів дистанційного навчання та їх сертифікація;
- підготовка кадрів для дистанційного навчання;
- формування експериментальних навчальних груп та їх дистанційне навчання.

Висновки. Незважаючи на вказані проблеми та недоліки, Україна, хоч і маленькими кроками, просувається вперед у процесі впровадження дистанційної освіти в свою освітню систему. Варто зазначити, що першими здобутками є використання елементів дистанційного навчання при очному навчанні та отриманні другої вищої освіти чи підвищення кваліфікації кадрів. Проте на даному етапі дистанційна освіта в Україні носить більш теоретичний характер, ніж практичний і стан її впровадження залишає бажати кращого. Подальший розвиток дистанційного навчання варто розпочинати із вирішення його проблем та підтримки з боку держави і суспільства.

Література

1. Івашенко Р. П. Переваги та недоліки дистанційного навчання. – [Електронний ресурс] / Р. П. Івашенко. – Режим доступу: – www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/vchu/N125/N125p062-066.pdf
2. Нормативна база дистанційного навчання. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: – http://www.udec.ntu.kpi.kiev.ua/ua/regulatory_fra-mework/documents/
3. Стрельников В. Ю. Технології дистанційного навчання у вищій школі // Нові технології навчання: Науково-методичний збірник. – К.: Наук.-метод. центр вищої освіти, 2008. – Випуск 36. – С. 41-51.
4. Шуневич Б. І. Розвиток основних компонентів для організації дистанційного навчання в Україні // Проблеми освіти: Науково-методичний збірник. – К.: Наук.-метод. Центр вищої освіти, 2008. – Випуск 33. – С. 45-56.
5. Яценко Г. Комунікативна сутність дистанційного навчання: постановка проблеми // Вища освіта України. – № 3. – 2007. – С. 70-74.

СУЧАСНИЙ СТАН ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ В ГАЛУЗІ АПК

Гуменюк Т.П.

Науковий керівник: Матвієнко О.Л., асистент

***Анотація.** Інформаційні системи в сільському господарстві займають окреме місце серед інших систем, насамперед через те, що сільське господарство вирізняється складністю та своєю багатогранністю.*

***Ключові слова.** Інформаційна система, інформаційне забезпечення, аналітичні системи.*

Вступ. Використання досягнень науково – технічного прогресу в сільському господарстві несе не лише підвищення продуктивності праці, а й полегшення її виконання.

Інформаційна система є невід'ємною частиною будь-якої системи управління. Через економетричні дані опосередковано досліджуються всі трудові процеси в галузях АПК. Усі ці процеси з визначенням умов, в яких вони відбуваються можуть бути систематизовані в певні структури.

В умовах ринкової економіки усі об'єкти особливо виробничої та господарської спрямованості, залежать від стану ринку. Тому інформація, яка характеризувала б виробничу та господарську діяльність є необхідною для подальшого ефективного функціонування. Також, для того щоб вижити є необхідною інформація про стан зовнішнього середовища, яке у свою чергу безпосередньо чи опосередковано впливає на об'єкт.

Проблема розвитку інформаційних систем в галузі АПК потребує детального вивчення та розгляду, адже їх доцільне використання є невід'ємним атрибутом діяльності сільськогосподарських підприємств.

Постановка завдання. Проблемі створення адекватної інформаційно – методичної бази для підготовки та своєчасного прийняття управлінських рішень у підприємствах присвячено ряд праць, як вітчизняних, так і зарубіжних науковців, а саме: І.О. Белебехи, Ф.Ф. Бутинця, Б.Й. Валусева, О.Д. Гудзинського, В.Д. Дурбенцева, Й.С. Завадського, Ф.Н. Катаєва, Г.Г. Кірейцева, В.Л. Лінника, М.Х. Мескона, П.Т. Каблука, Д.Є. Семьонова, В.В. Сопка, Л.К. Сука, М.Т. Твердохліба, О.Д. Шарапова, Л.С. Шатковської та інших. Подальший розвиток даного напрямку надасть можливість підвищити ефективність прийняття управлінських